

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számitással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztő: **Bezerédj István-utca 5.**
Ide küldendők a lapot érdeklősök részére közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NEPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmuukatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Ujévi gondolatok.

Az idő végtelenében a végességhez hozzányűgözött, annak korlátai között mozgó emberi elme határokat állított fel, mintegy *részekre osztotta az időt*, hogy a végtelent végessé, értelmének felfoghatóbbá tegye.

Igy lett az év.

Kezdetben tehát az újév csupán csak mechanikai eszköz volt, hogy úgy mondjam, azaz: *időmérő*.

Később, a haladás folyamán egyéb is lett. Az idő fordulása tündészerű serkentette az embert. Előre is irányozta tekintetét, visszafelé is fordította. Milyen lesz az újév, mit rejt méhében? De e kérdéssel hamar végezt az ember. Egyszerűen ráhagyta annak megfejtését a jövőre. Jobbat ugysem tehetett. A multba való visszatekintés erősebben, tartósabban kötötte le figyelmét. Ebbe egyéni mozzanat is belevegyült. Milyen volt az elmúlt esztendő? Ilyen vagy olyan. De lehetett volna talán különb is — az ő akaratából, óvatosságából, előrelátásából, komolyságából. Természetes, hogy ennek nyomán eltökélte magában, hogy a jövőben másként lesz, helyre fogja hozni mulasztásait, jóvá fogja tenni botlásait.

Igy lett az újév önkénytelenül s öntudatlanul is *erkölcsi tényező* is.

*

Csak most virradt ránk egy új esztendő, hajnali pírja még ott fénylik egünkön — minő erkölcsi tanulságok szűrődtek le a minapi újévből lelkünkbe közállapotainkat illetőleg?

Eltűnődünk közállapotainkon s nem a legdertesebb kép tárult elébünk.

Nemcsak vármegyénk szegény és elhanyagolt, de beteg annak szive is: székhelye, Szekszárd városa, a haladásnak s fejlődésnek kezdetleges állapotában sinylődik.

Majdnem hihetetlen, egy nyilóvénnyire vagyunk a Dunától s nincs hajóállomásunk. A megye székhelye volnánk s vasutunk olyan nyomorúságos, mintha a legutolsó falu volnánk. És milyen szánalmasak közegészségi viszonyaink! Egészséges fekvése van városunknak, az ember Tolnáról vonaton jövet azt hinné, klimatikus fürdőhelyre érkezik, majdnem félkörben hegy koszoruzza — s mégis Szekszárd az egészségtelen városok között a második helyet foglalja el. A második város Szekszárd az országban, ahonnan a legtöbb rüdöbeteg kerül ki! Bizonyára nagy része van ebben annak, hogy nincs utcaöntözés — de utcaöprés igenis van, fényes nappal. Hogy keresve sem lehetne találni ennél jobb, hatásosabb eszközt a tuberkulózis terjesztésére, azt nem kell bővebben magyarázni.

Közutaink is elég nyomorúságo-

sak még. A főirányokat kivéve sár-tengerek éktelenkednek Szekszárd városának kellős közepében esőzések idején.

S mit szólunk Szekszárd társadalmáról? Bizony az sem nyújtja a legvigasztalóbb képet. Hogy mennyire dül az egyenletlenség a mi kicsiny társadalmunkban, eléggé megmutatta a most lefolyt polgármesteri s alispáni választás. Nyugalom napján is borús a mi társadalmunk ege, küzdelem napján villámlás és dörgés tör ki abból a borulatból.

Eszünkbe jut itt Menenius Agrippa históriája, aki a föllázadt plebejusokat le akarván csillapítani, egy mesét mondott el nekik a gyomorról, meg a test tagjairól. Egyszer a test tagjai föllázadtak a gyomor ellen, mely henyel s fölemesztli az ő munkájuk, főradságuk gyümölcsét s elhátározta, hogy nem dolgoznak többé. De aztán megadták az árát, koplalt a gyomor s ők ellankadtak, elgyengültek. Ennek megfordítottja állami vármegyénk. A mi társadalmunk testének tagjai h: rezban állanak egymással s a gyomor: a város issza meg a levét...

Ez a kép tárult elénk újév napján, jártatván gondolatainkat közállapotainkon.

Ilyen volt a mult. Így volt az az elmúlt esztendőben — és sok más mult esztendőben.

TÁRCZA.

A kis önkéntes.

A kis önkéntes érzélgős fiu.
Csak ritkán vidám, többször szomorú.
Halvány az arca, de villog szeme,
Mélázó küssé a tekintete.
Valami bánlja, bánlja valami,
De nem akar sehogyse vallani.
»Kamerád, mi bajod?» kérdezelik.
De ő csak hallgat, nem felel nekik.

A kis önkéntes nem rossz katona,
A parancs ellen nem vét ő soha;
Pontos, meg ügyes; nem tulyi-mulyi;
Mégis majd kijárt neki a — dutyi.
Hiába no! az katona-dolog.
— A kapitány ur mindig csak dohog:
»Nem jól van; most se jó!... A csillagát!
Sic, Freiwilliger! huzza ki magát!»

A kis önkéntes csak estende boldog.
Mikor a többi már javába hortyog,
Ő akkor ír. Mosolygva, kéjjel:
»Te rólad álmodtam az éjjel,
Mindig te rólad... Oly szép volt az álom,
Nem lehet annál szebb, lágy-selyem ágyon...
Mint vágyom utánad, egy csókokod után,
Ugy-e te is gyakran gondolsz reám?»

A kis önkéntes ír... ír... Néha, közbe,
Egy arczképet néz, s fűröszt csóközönbe...

S hogy így elmerül, hát se hall, se lát.
De fölzug egyszerre: »A csillagát!»
A kapitány ur áll háta mögött,
Keményen kezdi — a hangja dörög —
»Hát ezért sápadt? Mondja csak nekem,
Mit csinál Ön ily késő éjjelen?»

A kis önkéntes kapkod összevissza...
— Hát hogy hívják őt? Irén, vagy Klarissza?
»Jelentem asszon... izé... nem Irén,
Nem annak irok, másnak irok én!»
— Ki az a más? Ej no, csak ki veled!
(Szegény fiúnak van ám melege).
— Hát csak mutassa, lássuk azt a Képet!
... A kis önkéntes, mint a fal, fehér lett.

»Kapitány ur, bocsanat! ne kívánja.«
— Parancsolom! érti, — a kapitánya!
»Bocsanat... így — ugy... a fiu hadar.
»Mutassa rögtön... bájos? fiatal?
S a kapitány ur hangja csöndesebb:
Ilyen dolog rajtam is megesett...
Nagyon szereti? Vallja meg nekem...
»Kapitány uram, nagyon szeretem.

Hogyne szeretném? Ime, itt a kép!
A tiszt ur nézi. »No megjárja, szép!
De édes stam, mégis azt hiszem,
Nem lehel tartós ez a szerelem.
Mert úgy látom, de ne vedd ám zokon,
— Én tudok olvasni az arcokon —
Hogy ő nem éppen bakfist talán?»
— Nem kapitány ur... ez az én anyám!

KENÉZY CSATÁR.

Mindennapi történet.

Irta: **Mimóza.**

I.

Tavaszi volt, madárdallal, virágillattal teli tavasz, a nyugvó nap vérvörösre festette az alkonyeget. A hosszú akácza alléban ketten sétáltak: a fiu s Marie, a leány. Fejük felett egymásra borultak az akácfák virággal terhes ágai, előttük és mellettük a végtelen róna terült el; az édes tavaszi sugdosott fülükbe és úgy érezték, a vük megtelik kimondhatatlanul hangzó érzelmekkel.

A lány szinte lelebegni látszott az élet tiszt mellett, arany h vállaira, kék szeméibe gédtség, szivjóság.

Hallgatagon csak néha-néha nézett ez a tekintet beszélsir. Ébrednezek.

Egyszerre mefehér kendőjét s keblén.

— Menjünk vissza?
— Vissza? —

— hisz még csak allénak! — de amint vány arczára téved, baja? Fázik?

— Nem, nem! — csak menjünk vissza

De vajjon nem lehetett volna-e másképp is már régesrég — vezetőink akaratából, buzgalmából, lelkeségéből, előrelátásából?

Nem vádolunk, mert az úgy sem használna. Csak az segíthet, ha jelenlegi vezetőink levonván a múlt évből — és sok más hasonló társából — a tanulságokat, erős lélekkel, szilárd akarattal eltökélik, hogy a jövőben az egész vonalon másként lesz. Fiatal, törhetetlen erélyű, széles látókörű, lángbuzgalmu férfiakat állított az imént a közbizalom az ügyek élére. Nem istenek ők, de mégis csodákat várunk tőlük. Hogy varázsolják ezt a mi szegény, elhagyatott vármegyénket székhelyestül kis Kánaánná, hogy legyen itt jólét, békesség, egyetértés, szeretet a lakosság között, hogy legyen itt haladás, fejlődés, virulás, hogy oszoljon, tűnjön az elfogultság homálya a lelkekből s foglalja el annak helyét a felvilágosodás ténye.

Közállapotaink sötét képét tárta elének újév napja, a jövő reménysége mint egy magasra emelt lobogó fáklya áll vele szemben, fényt, világosságot hint reá, mintha mondaná: lesz, lesz még itt világosság!

Legyen is!

— n — s.

Idegen hatások.

A társadalmi felfogás minden művelt embertől megkívánja, hogy anyanyelvén kívül legalább egy modern nyelvet is értsen. Ennek a felfogásnak eredménye aztán, hogy iskoláinkban tanítják a német nyelvet, sőt sok családban már a zsenge korban német szóra fogják a gyermekeket.

Helyes az a társadalmi felfogás, hogy a magyaron kívül tudjunk modern nyelveket is, mert nélküle műveltségünk hiányos, hézagos. De erősen helytelen nyomon halad az az iskola, az a család, a mely a németben látja a modern nyelvet. A német nyelv barátai gyakorlati szempontból látják ennek a nyelvnek jogosultságát, s aztán abban a szoros viszonyban, amelyben az osztrák sógorral vagyunk.

Megfordulnak s éppen olyan hallgatógon teszik meg az utat a falusi kuriáig, mint jövet.

Bemennek. Az est lassan leszáll, feltűnik az esthajnali csillag. A lány zongorájához ül, vékony ujjai végigfutnak a billentyűkön s valami halk, ábrándos, soha nem hallott édes-bús melódiát csalnak ki a hangszerből.

Majd forró lehellézet érez az arczán, ajak tapad ajkához hosszan, szerelme — ő nem ellenkezik, — nem tud, nem...

...ni, csak két könyecsepp gördül...

...tant, a könnyü lecseppent,

...esti csillagra téved.

...— suttogja a lány.

...— hadnagy!

...hadnagy! — s a fiu

...z.

...otek zaja hallik, az

Tagadhatatlan, hogy gyakorlati szempontból és Ausztriával való — sajnos — szoros összeköttetéseink némi tekintetben kívánatosak teszik, hogy Magyarországon sokan tudjanak németül, de mégis azon előnyök, a melyeket nálunk a német nyelv tudása egyeseknek nyújt, eltörpülnek azzal a rombolással szemben, a melyet a német nyelv egy közműveltségünk nemzeti szellemének egységes kialakulása, valamint közgazdasági érdekeink kárára okoz.

Amióta csak kulturánk német hatás alatt áll, valóságos kínai falként zárja el a német nyelv általános tudása és terjedése Európa népeinek műveltségét a mi kulturánktól. Ami kevés összeköttetésünk van a művelt nyugat kulturájával, az is sajnos, a német nyelv csatornáján át történik. E káros közvetítés következtében aztán lekopik róla minden becses, értékes zománcz, német egyhangu szűrkeségbe jut el hozzánk nyugat kulturája, hogy itt nálunk a német szellemet szolgálja, erősítse.

Első sorban éppen a német nyelv és kultúra a fő akadály annak, hogy az igazi magyar tudomány, az igazi magyar nemzeti közműveltség hazánkban végre-valahára teljesen kialakulhasson.

Mindegyik nyelv a nemzet gondolkodásmódjának a tükrö. A német nyelv absztrakt, a magyar egyike a legkonkrétebbeknek. Magyar és német nyelv és észjárás közt tehát áthidalhatatlan a különbség.

Innen van aztán, hogy a német kultúrától ránk erőszakolt tudományban, irodalomban oly nagy a homályosság, a világosság hiánya, az a sok magyartalanság, amely nemzeti jellegétől megfosztja azt.

Mivel középiskoláink a német nyelv szolgáltatásában állanak, ki van szolgáltatva nemzeti műveltségünk a német szellem e lidércnyomásának, amely alól csak akkor szabadulhatna meg, ha iskoláinkban a német helyett angol vagy francia nyelvet tanítanának.

E két nyelv mind szépirodalmi, mind tudományos szempontból kiállja a némettel a versenyt, ezenkívül reánk nézve nagyobb haszonnal járna azért is, mert ezen nemzetek észjárása közelebb áll a mi észjárásunkhoz. E két nemzet szellemi termékeit megértjük jól, azokat felhasználhatjuk nemzeti kulturánk fejlesztésére.

Általános a panasz úgy a sajtó, mint az intelligencia nyelvére nézve, hogy magyarosan fogalmazni a művelt emberek közül is kevesen tudnak. Ez is természetes folyamánya a német befolyásnak.

ajtó nyitásával fény árad szét a szobában — a varázslat megtörve, eltűnik az álomkép...

* * *
Azután elváltak. Egyedül maradt a lány gondolataival, ábrándjaival. Egész szívét betölti a barna fiu, a nyalka hadnagy képe. Hol lehet? Mit csinál? Gondol-e néhárám? — tépelődik magában. — S ha gondolatban ahhoz a nagy bünéhez ér, a esőkhöz, mely — úgy érzi — föltot hagyott hófehér leánylélkén, megborzad, szinte fizikai fájdalmat érez — és még sem akarná eltüntetni élte ama pillanatát. Szenved — s oly jól esik az a szenvedés.

A fiu? Amint a robogó vonaton tüve egymásután elmaradozni látta a bólogató akáczlombokat, lassan-lassan úgy elmosódott lelkében a szőke lány törekeny alakja, a kis idill s lelki szemei előtt cigarettája füstjébe burkolva megjelent az a — Másik.

Nem volt szép a lány, de ahhoz a fajtához tartozott, kik lebilincselik, rabjukká teszik — ha csak ideiglenesen is — a férfi

A német befolyás azonban nemcsak nyelvünket rontotta meg, nemcsak magyaros fogalmainkat, tudásunkat tette homályossá, fosztotta meg jellegzetes eredetiségétől, hanem ezenkívül hegemoniájával egységes magyar nemzeti kulturánk kialakulásának is gátat vet. Veszedelemes azon hatásánál fogva is, melyet a nemzetiségekre gyakorol. Terjeszti hazánkban is a „nagy-nemetség“ eszméit.

Ez a veszedelemes hatás fokozatosan megszűnnék, ha iskoláinkban más, modern nyelveket tanítanának. Így megszűnnék a német kultúra mindent elnyomó ereje és tudományunk, irodalmunk megszabadulna a német szellem lenyűgöző béklyóitól. A haladás ezen útja elvezetne a régóta keresett nemzeti „génusz“-hoz.

De nemcsak műveltségünkre volna jótékony hatással, hanem egyuttal közgazdasági emancipalódásunkat is elősegítené. Iparunk, kereskedelmünk, gazdálkodásunk a német nyelv, osztrák ipar és kereskedelem rabja. Ha e fojtogató karokból menekülni akarunk — pedig menekülni kell, mert elpusztulunk, — akkor más nagy nemzetekkel nyelvi uton is igyekezzünk kapcsolatot teremteni.

A magyar kereskedő világ ezt a szép és hazafias célt tűzze maga elé, lerázni a németnek nevezett, de valójában osztrák befolyást azzal, hogy angol vagy francia nyelv tudására igyekezzenek, s e két hatalmas nemzettel lépjenek üzleti összeköttetésbe. A francia vagy angol befolyás sohse lesz reánk nézve nyomasztó, veszélyes, mint a már közelsége miatt is veszedelemes osztrák-német hegemonia.

Elsősorban a társadalomnak kell akciót indítani. El tehát a családi otthonból a család számba menő német bonnakkal, kiktől a zsenge gyermek sem nyelvet nem tanul, mert ők maguk is rosszul beszélnek azt, sem lelki műveltséget, hiszen biz ők annak is a hijjáva vannak.

És kerüljük azokat a kereskedelmi, ipari vállalatokat, amelyek a német nyelv szolgáltatásában állanak s nem igyekezzenek mielőbb annak nemzetelő béklyóiból menekülni.

A vadházasság.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A nem jól értesült Dömötör Miklós, anyakönyvvezető urnak, a jobban értesülendő Dömötör Miklós, anyakönyvvezető

szívét. Hullámos, fekete haját magasra fel-fésülve hordta, barna bőru arca két oldalán piros volt, mint a vér s fekete szemében tűz lobogott, villámok cikáztak. Az egész leány csupa fiatalság, szenvedély, kacérság.

És elég volt csak ismét rá gondolnia, hogy mindent feledve újra rabja legyen. S amint megérkezett kisvárosi állomására, már nem volt más gondolata, csak a szenvedélyes, tüzes, feketehajú lány.

A szőke Marie pedig tovább szötte ábrándjait; míg egyszer egy társaságban találkozott mind a hárman: a fiu — és a két lány.

Mikor Marie együtt látta azt a másik kettőt, valami fájó világosság kezdett derengeni előtte s mikor tekintetüket összevilanni látta — mindent értett. A gyenge lányból a pillanat hatása alatt nő lett, minden idegén, hangján uralkodni tudó nő.

Nem szerezheti meg a másikkal azt a gyönyörűséget, hogy csak sejteni is engedje szenvedését! Ruganyos léptekkel, vidáman közelített feléje s mosolyogva kérdezte:

olin

...és a testület, meg...
...váladékot, éjjeli izzadási...

**Tüdöbetegegek, nurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjem mindenkit
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona

urhoz legyen szabad tekintetes Szerkesztő Ur szives engedelmével, a csekélységem ellen intézett támadásokra s ügyem védelmére a következőkben megadni az elengedhetetlen választ.

Mindenekelőtt ki kell jelentenem Dömötör Miklós ur kirohanására nézve azt, hogy nem szabad valamely cikk olvasásánál a kontextusból egy mondatot kiszakítani s azt mintegy vesszőparipaként használni, azon nyargalozni. Nem az volt intencióm cikkem közrebocsátása alkalmával, hogy talán az *egyházpolitikai törvények revízióját czélozzam*, sem pedig az, hogy mintegy e szomorú jelenségnek okát e törvény életbeléptetésének tulajdonítsam, mint azt Dömötör ur, nem tudom, micsoda sophisma alapján magyarázhatta ki cikkemből, hanem egyedül az, mint a példabeszéd is helyesen mondja: «végén csattanik az ostor», s mint a figyelmes olvasó azt cikkem bekezdésében bizonyára észre is vette, hogy felhívjam e körtünetre hazánk törvényhozóinak figyelmét, hogy a közérkölciséget veszélyeztető, nagyon is égető bajon mihamarabb segítsen.

Én cikkemet csak e szavakkal kezdtem: „Mióta az egyházpolitikai törvény életbe lépett s a papság kezéből ki van véve az anyakönyveknek vezetése, — e passust mellőzte Dömötör ur — azóta mintegy gombamódrá terjed a vadházasság. De ki magyarázhatja ki e cikkem bevezető egy mondatából azt, hogy cikkem az egyházpolitikai törvények ellen irányulna? Más senki, csak egyedül Dömötör Miklós, anyakönyvvezető ur.

Engedjen meg, igen tisztelt anyakönyvvezető ur, hogy az bizony mindenki által sajnos tapasztalt dolog, hogy a vadházasság azóta nagyban terjedt, mióta a papság kezéből kivételt az anyakönyvezés, de ezzel korán sem azt állítottam, hogy ennek oka az egyházpolitikai törvénynek életbeléptetése lett volna, ez beteges jelensége korunknak, hanem igenis, indokoltam mindjárt e bevezető mondat után, hogy a mai anyagi korbán az elvetemedett, minden magasztos s nemeset lábbal taposó, Istentől elfordult nagy sokaságra *nehéz egyedül a lelki gondozás által hatni*.

Azelőtt, mikor a papok voltak az anyakönyvvezetők, amint cikkemben jeleztem is, gyakoribb volt az érintkezés, különösen a puszta hívekkel s így jobban hatolt a lelkipásztor az egészen erkölcsi romlásnak nem indult emberre, de ha ez nem vezetett sikerre, úgy még brachiummal

is szétrezenhette a vadházásokat. Most azonban ezt nem tehetik sem az anyakönyvvezetők, sem a még kevesebb fenyegetéssel rendelkező lelkészek.

Azért utaltam cikkemben különösen arra, hogy „most a humanizmus áldását a szellemi kiskorúságban levő nép felfogni nem lévén képes, a szabadság élvezetét szabadosságra használja fel.“

Ezeknek előrebocsátása után egészen felesleges, hogy a nagyon is felháborodott anyakönyvvezető ur cikkem ellen irányult támadó sorainak taglalgatásába bocsátkozzam, nem volt czélom az egyházpolitikai törvények ellen mintegy állást foglalni, de drága időmet sem akarom különösen most, közvetlen az ünnepek előtt ily üres szalmacsépléssel eltölteni; mert nem mondhatok mást Dömötör urnak nagy garal ellenem irányult támadására, mint ezt: „Mást beszél Bodóné, mikor a bor árát kéri!“ Kár volt az általam igazán semmi rosszat nem czélzó ügyet a nyilvánosság előtt pertraktálni, különösen Önnek, kinek boldogult atyjához engemet oly őszinte baráti kötelekek fűztek.

Jegyezze meg magának anyakönyvvezető ur még azt, hogy ha valamit idézünk, azt szó szerint kell teljesíteni. Az Ön által idézett czitátumom pedig: „Ha azonban az anyakönyvvezető stb.“ nem úgy van visszaadva szó szerint, mint én azt cikkemben idéztem.

Azt állítja Ön, idézett czitátumom alapján, hogy a törvény által kívánt okmányok beszerzésének általam felhozott *sok költsége*, hogy a házasság megkötése eszközölhető lehessen, *valóságos abszurdum*; mert tudnom kellene, hogy először a *polgári házasságkötés ingyenes*, másodsor, hogy a vőlegény és menyasszony bélyegmentes anyakönyvi kivonatain kívül *más okmány nem kell*. Hogy állíthatok tehát én ily homlok-egyenest ellenkező dolgot, ily merő abszurdumot?

Valóban, ha Dömötör ur nem lett volna szives nagykegyesen mindezt tudomásomra hozni, talán bizony minderről semmi sejtésem sem lett volna; azért hát kimondhatatlan köszönetemet kellene tán iránta nyilvánítanom? De mivel mindezt igen jól tudtam és mégis merésztem ily abszurdumot állítani, ez Dömötör ur előtt persze megfoghatatlan!

Pedig tudnia kellene Dömötör urnak, mint anyakönyvvezetőnek először azt, hogy ha a felekkel szemben ingyenes is a polgári házasságkötés, mégis, mivel tudom, hogy az

anyakönyvvezetők az anyakönyvvezetésért bizonyos díjazást kapnak az államtól, ami persze a polgárok megadóztatásából folyik be, lesz kegyes nekem megadni, hogy ez az aktus még sem olyan egészen ingyenes ténykedés. Továbbá a házasságot kötő két fél születési anyakönyvi kiadványának költsége is elesett azelőtt; ha már ezt a dolgot fessegetjük, különösen ott, ahol a jegyesek egy községből valók voltak, mikor a papok voltak az anyakönyvvezetők. Noha ez nem volt czélja cikkemnek, mégis, mivel Dömötör ur provokált, kell, hogy erre feleljek.

Mindezekből pedig anyakönyvvezető ur állítása szerint még az a legszebb, hogy mi vagyunk az okai annak, hogy az anyakönyvezés elvételevel mi papok semmitéle rekompenzációt nem kaptunk, hogy a szertem — mint Dömötör ur állítja — oly sokba kerülő okmányokat még mindig mi adjuk ki ugyanolyan díjazás mellett, mint jelenleg az anyakönyvvezetők, ha azt a felek igénylik. Mégis azonban cikkének végén beismeri Dömötör ur, hogy vannak esetek, hol a házasulandók okmányai 7-8 koronába kerülnek. Kérdem már most, hol vegyen az a szegény, földhöz ragadt béres ily összeget? De még ha hozzá jön ehhez más írási díj is, származván egyik, vagy másik fél messzebb vidékről, vagy kipuhatolandó az egyik özvegy fél elhalt hitvestársának elhalálózása, kívánatván annak halotti bizonyítványa? Tekintve már most azt, hogy azelőtt nem kellett a születési bizonyítványok, miután az adatokat az anyakönyvek szolgáltatták, erre költségük a feleknek nem volt.

Igy tehát még sem olyan abszurdum, ha megengedi anyakönyvvezető ur talán azon állításom igaz voltát, hogy sokalván az ily különösen földhöz ragadt szegény cselédség a költségeket, de meg semmi fenyték a vadházasságot el nem tiltván, úgy segít a bajon, hogy összeáll. Nem azt állítottam én im ezzel, hogy az anyakönyvvezető által kívánt okmány beszerzése segitene elő a vadházasságot, mint Dömötör ur helytelenül állítja, hanem az a költségkimelés és a törvény által be nem tiltása az ily rovott életnek, ez az előidézője a vadházasság terjeszkedésének.

Végül pedig ha tényleg állana is az, hogy Szekszárdon alig van 3 vagy 4 vadházasságban élő pár, mi majdnem a lehetetlenséggel határos, úgy nem kérek anyakönyvvezető urtól hiveim gondozását illetőleg semmiféle utbaigazítást, rendelkezvén

— Hogy vagy édes?

Ő volt a legvidámabb, legszellemeesebb az egész társaságban, valóságos udvar vette állandóan körül s gyakran lehetett hallani csilingelő, vidám kacagását.

De mikor éjfél után elhagyta a társaságot, kimerülten, fáradtan dőlt a kocsi párnáira, toroka összeszorult s száraz szemekkel, mereven bámult arra az egy csillogóra az égen . . .

II.

Egy év telt el azóta és egyszer sem találkoztak. Minden haladt a rendes kerékvágásban, semmi változás sem mutatta a Marie nagy szomorúságát!

Mindössze csak egy fájdalmas vonás keletkezett halvány arcán, — mindössze csak ez az arc lett egy árnyalattal halványabb.

De azt nem vette észre senki sem — máskor sem volt piros!

Még többet volt most egyedül, mint azelőtt; régi jó barátját, a zongorát is egészen elhanyagolta, nem tudott már játszani rajta. Egy neme a fásultságnak kezdte hatalmába keríteni, — nem örült semminek.

Ha néha résztvett az apró összejöveteleken, kedves volt, de hideg, mindenkit távol tudott tartani magától; azt mondták rá: büszke.

Eljött újra a tavasz minden pompájával, minden örömeivel s ő értelmetlenül nézett körül, vajjon minek örül annyira ember, állat, növény?

Milyen más volt a tavasz, egyszer, régen, réges régen — egy éve. Csak egy év! Lehetetlen, ő már legalább öt évvel lett idősebb azóta!

Tizenhat volt tavaly, az idén több már husznál.

* * *

Kedves könyvével ült az udvaron; mikor a postás befordulva egyenesen hozzá tart. Levelet nyújt felé. Levél? Nekem? — gondolja s szinte csodálkozik, oly régen nem irt s nem kapott már levelet. S hogy tekintete a címzésre téved, megremeg kezében a levél: ez az ő írása! Uralkodni akar magán, könyve lapjai közé rejti a levelet s olvas — de nem tudja mit, néz és nem lát semmit!

Marie, mégsem vagy te husz éves! — gondolja s előveszi az elrejtett levelet, felnyitja, olvassa:

Kedves Marie!

Bocsássa meg, hogy soraimmal zavarom, de valami megfoghatatlan érzés ösztönöz, hogy kikérjem engedelmét, hogy meglátogathassam még egyszer.

Érzem, nagyot vétettem maga ellen s már megindultam kálváriámon. Az, ki nem méltó arra, hogy a maga nevét ki mondja s aki miatt — bár csak rövid időre — magát elfeledtem, izlettette meg velem az öröm első cseppjét. Felébredtem s tudatára jöttem a kincs nagyságának, mit birtam s mit — talán örökre — elvesztettem!

Marie, megengedi-e, hogy jóvá tegyem bűnömöt, megengedi-e, hogy még egyszer lássam?

Csak egy szót vár:

Pista.

Eddig volt csak a levél s mégis az érzések egész tengerének hullámzását idézte fel Marie szívében, agyában.

Hát felvinné már, amit egykor önként elhajtott! Csak egy szót vár? Ne kapja meg ezt az egy szót sem! Szinte jóleső érzés töltötte el, hogy őt is győtrődésben tudja. Oh, a szív feled és megbocsájt, de a megalázott büszkeség soha!

Ujra és újra elolvasta a levelet s a büszke, visszautasító gondolatokat lassanként szájalom váltotta fel. „Miért ne szerezne meg magának azt az elégtételt, hogy megalázva lássa őt“ — gondolta előbb; — „nem, nem!“ — tiltakozott most minden jobb érzése, hisz bárhogy tiltakozik ellene, még mindig szereti őt, pedig azt gondolta, hogy elfeledte. Igaz, egyebet sem tett azóta, csak őt feledte.

Még egy pillanatig habozott, azután lassu lépésekkel megindult a ház felé.

Leült kis asztalához s határozott vonásokkal csak ennyit vetett papírra:

Jöjjön!

Marie.

* * *

Aztán várt.

Két nap múlva megérkezett a hadnagy. Még a szempillája sem rezdült meg,

hála a jószágos Istennek csekély magam is a megkivántató pastorális prudenciával.

Ezzel az ügygyel végeztem, nem akarok valami hosszas polémiába bocsátkozni. Sapiienti sat!

Fogadja tek. Szerkesztő Ur jelen so-
raim szíves közléseért hálás köszönetemet,
ki is vagyok

Kistormáson, 1907 decz. 23.

igaz hive
Reichert Gyula.

VÁRMEGYE.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését folyó hó 15-én fogja megtartani.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

A községjegyzői nyugdíjválasztmány 1907. december 29-én *Simontsits* Elemér vm. főjegyző elnöklésével ülést tartott, melyen a következő ügyeket végezték el: *Pirkner* János szálkai jegyző fájárandósága nyugdíjalap felvételét, *Hafner* István majosi, *Ritlinger* János döbrökői, *Csóry* Ferencz harszi, *Glöckner* János udvari, *Tieger* János magyarkeszi-i újonnan választott jegyzők nyugdíjárulékát megállapították, valamint *kk. Hirling* Katalin neveltetési kegydíját *Takács* Gyula és *Tury* Sándor dunaszentgyörgyi, *Kuncz* Kálmán szemcsédi, *Szemenyei* Mihály dombóvári jegyző nőülési pótléka kirovatott. *Kiss* Pál gyulai, *Névery* Árpád felsőiregi, *Balog* János gyónki, *Tury* Sándor dunaszentgyörgyi, *Hölczi* Antal felsőnáni, *Bekő* Elek tengődi, *Németh* Géza magyarkeszi-i, *Válics* Alajos dunakömlödi, *Lemle* Béla györkönyi, *Varga* Lajos szántói, *Zsigmond* Gyula pinchehelyi és *Zsigmond* Elemér göndicsaládi jegyzők nem rendszeres állásban eltöltött idejüket végleg beszámították, *Zsigmond* Elemér korábbi magasabb javadalmát nyugdíjalapul meghagyták. *Hegedűs* Mátyás pinchehelyi, *Dely* Gyula ozorai, *Nagy* József diósberényi, *Simon* Lajos decsi, *Berényi* Jenő alsónyéki, *Csukly* Ignác szakályi, *Roboz* János tolnai, *Tózsér* Miklós tamási-i, *Reber* Ferencz ozorai, *Réti* János dunaföldvári *Szemenyei* Mihály dombóvári, *Stokinger* János kocsolai, *Lunova* János zombai, *Kerbolt* István regölyi, *Purth* Adolf bátai, *Arany* János dombóvári, *Sörös* Gyula bátai, *Fugert* Károly paksi jegyzőknek fizetési halasztást adtak. *Ugrody* Aladár kisdorogi,

mikor az ismerős léptek zaját hallotta s azt a kardesörtetést, melynek hallatára egy évvel ezelőtt majd megfojtotta szívének örült dobogása.

Csak egy pillanat s egymással szemben állnak: a fiu és a leány. Egy szó sem hangzik köztük, néma fejbólintással köszöni meg Marie a némán átnyújtott ibolyacsokrot.

Rövid ideig tartó kínos csend — ne kik egy örökkévalóságnak tetszett — s a hadnagy szólal meg elsőnek.

Marie, — s a hangja szinte elcsuklott, — megtudna-e nekem bocsátani? El tudná-e felejtetni az én nagy vétkeimet?

Csend.

Végre megszólalt a leány halkán:

— Megbocsátani? Már régén megbocsátottam. De feledni — és itt szelid szemekben szokatlan láng csap fel, hangja egész keményre válik, amint kimondja:

— Sohasem!

Majd ismét elmosolyodik, kezét nyújtja az előtte álló hadnagnak. Ez némán, tiszteletteljesen csókolja meg a kezében nyugvó finom, márványfehér, hideg kis kezét s szótlanul távozik.

A leány csak áll, csak néz, nem is tudja mi történik vele, míg szeméi ehomályosulnak az előtörő könnyektől. És ekkor tekintete a lábainál heverő, összetépett kis ibolyacsokorra téved, lehajlik, felszedi, gondosan elrakja.

— Szegény virág! — sóhajtja.

Szegény leány . . .

Virányi Károly tolnai, *Niefergall* Nándor dunaföldvári, *Horváth* György kakasdi, *Molnár* István felsőnyéki, *Horváth* Ernő vár-aljai, *Molnár* Dezső várdombi, *Szepessy* János kajdaci, *Bertics* Pál értényi, *Sorok* Dezső kajdaci, *Pirkner* János szálkai, *Lovászi* Gábor nagymányoki, *Schaad* Vilmos murgai, *Huszár* Pál öcsényi, *Schultheisz* Henrik hidegkúti, *Wolf* Ferencz dunakömlödi, *Garday* Dezső dunaföldvári, *Blochinger* Endre tamási-i, *Linka* Ottmár bonyhádi, *Takács* Gyula dunaszentgyörgyi, *Szóják* Lajos böleskei, *Linka* Károly faddi jegyzőknek nem rendszeres állásban eltöltött idejüket beszámították, illetőleg ebbeli jogukat elismerték. *Lestyán* Dezső pálfai, *Reizner* Béla nagykönyi-i, *Cholnoky* Lajos ozorai, *Kerbolt* István regölyi, *Abraham* Lajos dombóvári jegyzőknek teljes nyugdíjigényük folytán nyugdíjhozjárulásuk beszünttetett. *Kliegl* Béla tolnai, *Takács* Gyula dunaszentgyörgyi, *Babay* Géza gerjeni, *Grünvald* Gyula beleskei, *Hesz* Lajos kölesdi, *Albrechtovics* Imre szakadati, *Névery* Árpád felsőiregi, *Lágler* Sándor szakályi, *Réber* Ferencz ozorai, *Zsigmond* Gyula pinchehelyi, *Horváth* László szakcsi, *Steib* Mihály dörnyatani jegyzők korpótléka nyugdíj alá vonatott. *Réti* János dunaföldvári pénztári ellenőr szolgálati idejét megállapították. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Török* Bélát kérték fel. Végül *Klimes* Antal a jegyzői kar nevében hálás köszönetét fejezte ki az elnök iránt, ki a jegyzői nyugdíjgyesület reformja érdekében oly beható munkásságot fejtett ki és ezt a soha meg nem halálható jóindulatot és támogatást a jövőben is kéri. Ezzel az ülés az elnök elzetésével véget ért.

HIREK.

Ujévi tisztelgések. Ujév napján a vármegye tisztikara *Forster* Zoltán vm. főjegyző vezetésével tisztelgett *Simontsits* Elemér alispánnal; majd pedig az alispán vezetésével *Dörny* Pál volt alispán, békésmegyei főispánnal.

Szekszárd r. t. város tisztviselői kara dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester vezetésével tisztelgett. A polgármester rövid, de lelkes beszédben üdvözölte a vármegye új főtitviselőjét, aki válaszában kijelentette, hogy a megváltozott viszonyok folytán a jövőben mint képviselőtestületi tag nem vehet ugyan részt a város ügyeinek intézésében, de azért mindig kész támogatója lesz a város és polgárai minden jogos érdekének.

A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség *Krautsack* József számtanácsos vezetésével szintén tisztelgett az új alispánnal, kit *Aáthi* Kálmán számtanácsos üdvözölt hosszabb beszéddel. A számvevőség ezután *Forster* Zoltán főjegyzőt üdvözölte.

Dr. *Szentkirályi* Mihály polgármesterrel a város tisztviselői testületileg tisztelgett, akiknek nevében *Janosits* Károly főjegyző üdvözölte a polgármestert.

A szekszárdi Ferencz közközház orvosai és tisztviselői e hó 3-án tisztelgették dr. *Tanárky* Árpád, igazgató főorvos vezetésével *Simontsits* Elemér alispánnal és *Forster* Zoltán főjegyzőnél.

1908. A szerdán megkezdett újév, melyben az uralkodó bolygó a hold, a világteremtése óta a 7779-ik, a görög egyház korszámítása szerint az 7506, a zsidók korszámítása szerint az 5668—69-ik, Mohamed menekülése óta az 1326-ik, a 470-ik a könyvnyomtatás felfedezése, a 323-ik a burgonyának Európába való behozatala, a 209-ik a gőzgép feltalálása, a 105-ik a gőzhajó használata és a 102-ik a vasuti mozdony első kísérletei óta. A folyó évben három napfogyatkozás lesz, illetve a teljes, tegnap volt, de nálunk egyik sem látható. Az idei év felettébb kedvez Karneval híveinek, mert a farsang csaknem két hónapig tart. Kezdődik január 7-ikén s míg hushagyó kedd tavaly február 12-én volt, a folyó évben ez a farsang végi nap márczius 3-ikára esik.

— Szilveszter-est a szekszárdi kaszinó-

ban. A szekszárdi kaszinóban jókedvű mulatsággal bucsúztak el az ó évtől. Szilveszter estjén táncmulatságot rendeztek, amely, bár számra nézve kevesen voltak, a hangulatot tekintve kiválóan sikerültnek mondható. A társaság egy része reggeli 6 óráig maradt együtt. Jelen voltak: özv. *Simontsits* Béláné, *Simontsits* Andorné, *Török* Béláné, dr. *Kramolin* Gyuláné, *Szondy* Istvánné, *Nits* Istvánné, *Bodnár* Istvánné, *Hayt* Ferenczné, *Wigand* Jánosné, *Mirth* Lászlóné, *Matzon* Kálmánné, *Scholtz* Gusztávné, *Wiltzek* Sándorné, *Wigand* Janka, *Hekler* Gizella Budapest, *Varga* Sárika, *Szondy* Erzsike.

Kinevezések. A király *Roser* István, dunaföldvári kir. járásbírósi albirót ugyanehhez a járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki. — A kereskedelemügyi miniszter ifj. *Tarlós* János, újpesti máv. gyármunkót a máv-hoz díjnökká, — a földmívelésügyi miniszter *Nemes* Józsefet, a szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőség horvát-szerb fordítóját a földmívelésügyi miniszteriumba horvát szerb fordítóvá nevezte ki.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a gyónki és bonyhádi felekezeti gimnáziumnak látogatásával az 1907/908-iki tanévre dr. *Várad* Károly, székesfehérvári tankerületi kir. főigazgatót bizta meg.

Házasság. *Reinprecht* János, a szekszárdi Kaszinó vállalkozója folyó hó 8-án tartja esküvőjét a várdaróczi ev. ref. templomban *Zsilli* Irmával, *Zsilli* János, ottani tanító leányával.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter a szekszárdi származású *Zádor* József, szolnoki törvényszéki betétszerkesztő telekkönyvezőt a IX. fizetési osztályba besorozot telekkönyvezetővé léptette elő.

A bajai Duna hid. A hidépítés örvedetesen halad. A bátaszéki hídfe, valamint az összes pillérek pneumatikus (légnomású) alapozása elkészült. Legutóbb a még hátralévő bajai hídfe pneumatikus alapozásán dolgoztak, melyet e hó 18-ig befejezni akartak. Ezenkívül a bátaszéki hídfe s a következő három pillért teljesen föl is falazták már, míg a hátralévők falazása folyamatba van. Jelenleg a bátaszéki oldal 3 pillére közötti cölöpözés folyik a Duna medrében, hogy a szerelő állomány elkészültével a vasszerkezet szerelése megkezdhető legyen. Ha rendkívüli körülmények nem hátráltatják, úgy a hid, noha a kezdet rendkívüli nehézségei egy évi határidő meghosszabbításának kérésére kényszerítették a vállalatot 1909 november 1-én a forgalomnak átadható lesz. — A batabátaszéki vasutvonalknak építése is erősen halad, a Duna-vedgátig (Pröbölly-pusztá) terjedő részen a munkálatok 75 százaléka elkészült, innen Bátaszékig pedig a vonal már annyira kész, hogy a vágány fektetés a vedgátig még e hó végén kezdetét veszi.

Eljegyzés. *Szegedi* József, szekszárdi kórházi írnok eljegyezte *Dittrich* Margitot, *Dittrich* János, szőlőbirtokos és városi képviselő leányát.

Kreskay János, kakas-pusztai tanító eljegyezte *Németh* Jankát, *Németh* Kálmán, volt faddi jegyző leányát.

Heller Mór, nyomdai gépmester eljegyezte *Lichtenberg* Miksa, szekszárdi kereskedő leányát, *Annuskát*.

Uj Ferencz, *Uj* János, szekszárdi birtokos és városi képviselő fia eljegyezte *Vesztergombi* Rózsikát, *Vesztergombi* Antal, szekszárdi birtokos és városi képviselő leányát.

Népszövetségi gyűlés. Vasárnap, december 29-én a szekszárdi katolikus körben évi közgyűlést tartott a Katolikus Népszövetség szekszárdi fiókjá. *Szabó* Géza főgimnáziumi hittanár a katolikus kör ügyvezető elnöke tartott terjedelmes és kimerítő, lelkesítő beszédet a Katolikus Népszövetség céljairól, eszközeiről, feladatairól és eddig elért sikereiről. A buzdító beszédet több tag belépése követte. A Katolikus Népszövetség tagjainak száma jelenleg Szekszárdon: 262.

Athelyezés. A pécsi kir. tábla elnöke dr. *Miskolczy* Gusztáv paksi kir. járás bírósi joggyakornokot hasonmindságban a szekszárdi m. kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Főuri esküvő.** Apponyi Károly gróf, dragonos főhadnagy, Apponyi Géza gróf főispán és neje, Széchenyi Paula grófnő fia — amint már megirtuk — eljegyezte Windischgraetz Aglaja hercegnőt, Windischgraetz Alfréd herceg, volt miniszterelnök legifjabb leányát. Az esküvő január 20-án lesz Bécsben, a Schottenkirchében. Ezzel a házassággal a Windischgraetz hercegi családot, amelynek egyik sarja a minap vette nőül Széchenyi Mária grófnőt, — újabb rokonsági kapcsolatot fűz majd a magyar arisztokráciához.

— **A Bonyhádi Kaszinó** mult vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely alkalommal Perczel Dezsőt, v. b. t. tanácsost választották meg elnökké.

— **A vasút és a telefon.** A Szekszárdi Kereskedelmi Kaszinó még a mult évben megkereste a vasuti üzletvezetőséget, hogy a közönség kényelmére a vasuti állomáson telefon rendeztesse be. *Elvileg* bele is egyezett az üzletvezetőség, de most, mikor a Kereskedelmi Kaszinó megstúrgette, hozott egy olyan határozatot, amelyet, ha olyan felette bosszantó nem lenne, hangos hatóval kellene fogadni. Tudatja ugyanis, hogy a vasut igenis hajlandó a telefont felállítani, de kötelezze magát a Kereskedelmi Kaszinó, hogy minden egyes javításért 7 s ezenkívül a használatért havi 5 koronát fizet. Hát nem nyomoruságos, garasos komédia ez? Elvégre, ha a Kereskedelmi Kaszinó fizetni akar, akkor saját erejéből is felállíttatja a telefont s nem szorul a vasut támogatására. De hát olyan nyomorult, elátkozott fészke vagyunk mi Magyarországnak, hogy mikor nem is kényelmi, de közgazgatási s kivált rendőri szempontból annyira szükséges lenne az állomásnak telefontal való felszerelése, akkor egy komoly megfontoltságunk remélt üzletvezetőség ilyen neveltséges krajezárokodásra vetemedhetik? Felhívjuk kerületünk képviselőjének, Szabó Károlynak, de a vármegye többi képviselőjének is szíves figyelmét a szekszárdi állomás botrányos állapotára. A közönség nevében ismételtlen kérjük őket, hogy a legközelebbi alkalmat megragadva, tegyék felszólalás tárgyává az itteni állapotokat. Utóvégre ez már még sem járja! Összel elkerülnek bennünket a borkereskedők a botrányos vasuti közlekedés miatt; s hónapokig ezer meg ezer hektó számra fekszik Isten szabad ege alatt — kitéve fagynak s megdézsmálásnak az elszállításra hasztalanul váró bortermésünk s ime, még ilyen apró szakaturákkal is agyonzaklatják ezt a boldond, türelmes közönséget!

— **Uj fogorvos Tolnán.** Dr. Kiss Miksa tb. járásorvos fogorvosi praxist kezdett Tolnán, műtermét modern eszközökkel szerelte fel s vállalkozik fogtömésre, fogpótlás és foghuzásra.

— **Jótekonny adomány.** *Tihanyi* Domokosné urnó, mint a nőegylet alelnöke, 8 koronát juttatott hozzánk. *Zsigmond* János veszpremi főgimn. kegyesrendi tanár ur küldte hozzá, *Garay* Gizella javára. Szekszárd város polgármesteréhez juttatjuk el, a honnan a Budapesti Hírlap által gyűjtött s ide küldött 352 koronával együtt kézbesítik majd illetékes helyen.

— **Kevés a postaszekrény.** Sok a panasza, hogy kevés a posta gyűjtőszekrény. A református városrészeknek például egész a Mehrwerth Lajosig le kell fagyban, sárban bandukolniuk, hogy leveleiket feladhassák. Értesülésünk szerint most mozgalom indult meg, hogy a gyűjtőszekrények száma szaporíttassék s azt hisszük, hogy e csekély anyagi áldozatot kívánó óhajást derék postafelügyelőnk közbenjárására mihamarabb teljesíteni fogja a postaigazgatóság.

— **Muzeumi felolvasás.** A muzeumegyesületnek e hó 5-ére tervezett felolvasása közbejött akadályok miatt e hó 12-én lesz megtartva.

— **Az 1908. évi fősorozás működési terveze.** Az 1908. évi fősorozás Szekszárd r. t. városban folyó évi márczius 2. és 3-án, a központi járásban márczius 4., 5., 6. és 7-én, a völgyeségi járásban márczius 9., 10., 11., 12. és 13-án, a tamási járásban márczius 16., 17., 18., 19. és 20-án, a dombóvári

járásban márczius 23., 24., 26. és 27-én, a simontornyai járásban április 13., 14., 15., 16. és 21-én, a dunaföldvári járásban április 24., 25., 27., 28., 29. és 30-án fog megtartani.

— **Halálozás.** Dr. Arányi Zsigmond kir. tanácsos, Herkules-fürdői főorvos neje, szül. Kohn Janka, néhai dr. Kohn Gábor tb. megyei főorvos leánya e hó 1-én rövid szenvedés után, Bpsten, életének 30 ik évében meghalt. A haláleset híre Pakson óriási részvétet keltett. A viruló szép asszony korai halála a városban mindenkit lesújtott.

Roboz Margit folyó hó 2-án éjjel 2 órakor életének 20-ik évében elhunyt Szekszárdon. Temetése tegnap délután volt nagy részvét mellett.

— **A pécsi püspök karácsonyi ajándéka.** Zichy Gyula gróf Pécs város polgármesteréhez átiratot intézett, melyben a pécsi püspöki muzeum országos hírű kö- és érem gyűjteményét a tulajdonjog fenntartásával Pécs városa muzeumának engedi át.

— **Mestertanfolyam.** A kereskedelemügyi miniszter a folyó hó 6-án megkezdődő budapesti szabóipari tanfolyamra a pécsi kereskedelmi- és iparkamara ajánlatára felvette André István, szekszárdi előkelő szabóiparost, a szekszárdi általános ipartestület elnökét.

— **A szekszárdi református dalárda** ugy a két karácsonyi ünnepben, mint új évkor énekelt az istentisztelet alkalmával. Öszinte dicséretet érdemel Bereczki Endre karmester a jó tanításért és a kifogástalan vezetésért; nem kevesebb elismeréssel adózzunk a dalárda tagjainak akik az éneket nemcsak jól megtanulták, de a hangszínezésben is várakozáson felül megállták helyüket.

— **A népért.** A vezetésére bizott népi ügyei iránti meleg érdeklődésének szép tanujelét adta Kiss István nagykönyvi plébános. A községet ugyanis Eszterházy Miklós herceg pusztái veszik körül s így a napszámos nép már régóta oda telepedett, mint olyan helyre, ahol mezőgazdasági munka bőven kinálkozott. Most azonban a herceg két pusztát a kisgazdáknak parcellázott s így sok munkás munka nélkül marad, főképen pedig nem kap aratást. A plébános tehát a lapok útján hívta fel a gazdatisztek figyelmét az ott rendelkezésre álló jó munkaerőre.

— **A pinczehelyi vasuti katasztrófa.** Pinczehely és Simontornya közt tudvalevőleg szombaton éjszaka összeütközött két tehervonat és az összeütközés két ember életét pusztította el. A vizsgálat most kiderítette, hogy annak az összeütközésnek az oka egy szivesség volt, amit a pinczehelyi állomásfőnök tett egy kollegájának. König Dávid Simontornya állomás hivatalnok a szombat délután Budapesten töltötte. A pesti délután nagyon kifárasztotta a vasuti hivatalnokot és azért, mihelyt a vonatra ült, elaludt. Aludt, aludt és amikor fölébredt, rémülten vette észre, hogy a vonata már Simontornyan túl jár és Pinczehelyen áll. Kiszállt és mint gyakorlott vasutas hamar tisztában volt vele, hogy juthat rögtön vissza Simontornyára. Nemsokára kellett érkeznie a tehervonatnak, amelyik Pinczehelyen keresztezi a Simontornya felől érkező másik tehervonatot és aztán tovább robog Simontornyára. Ezzel akart hazautazni. Hogy pedig ne kelljen várnia, megkérte a pinczehelyi főnököt, telegrafáljon Simontornyára, hogy ott várakozzék az ottani tehervonat a pinczehelyre és a keresztezés Simontornyan történjék. Ezt a szivességet nem tagadta meg a pinczehelyi főnök kollegájától. Jelezte Simontornyára, hogy a vonat ott várakozzék. Az a vonat azonban, amelynek Simontornyan kellett volna várnia, már akkor elindult. Ezt azonban nem jelezték vissza Pinczehelyre és onnan is elindult a másik tehervonat. Így történt az összeütközés — mert König Dávid elaludta az állomását.

— **Anyakönyvi statisztika.** Az 1907. évben Szekszárdon 365 gyermek született, házasságot kötött 121 pár; meghaltak: helyböl 278-an, vidékiek a kórházban 159-en, összesen 437-en, így a természetes szaporodás 87.

— **Helyreigazítás.** Lapunk rendkívüli számában közgyűlési tudósítónk egy régi jegyzék alapján a főispán által kinevezett főorvosok közé a már meghalt dr. Kohn Gábort is felvette, — viszont azonban dr. Freiler Károlynak járási orvossá történt kinevezését kifejejtette. A tévedést ezennel helyreigazítjuk.

— **Felmentő ítelet.** Vármegyeszerte nagy szenzációt keltett annak idején, hogy egy szép reggelen, 1906. augusztus 25-én, a dunaföldvári községi pénztárból 16.340 kor. eltűnt. A megindult vizsgálat folyamán Gaál János, községi pénztárost és Réti János el lenőrt gyanúsították, minek folytán nevezeteket hivataluktól is felfüggesztették. A hosszan húzódó ügyben most a pécsi kir. ítélőtábla felmentette a két tisztviselőt az ellenük emelt vád alól s a büntügyi eljárást megszüntette. A két ártatlanul meghurczolt tisztviselőt tehát most valószínűleg visszahelyezik hivatalukba.

— **Dunaföldvári hírek.** A Dunaföldvári Keresztény Társaskör 1907 december 29-én több fontosabb tárggyal ülést tartott s közgyűlését 1908 január 12-ik napjára tűzte ki.

Az Orsz. Vöröskereszt-Egylet dunaföldvári fiókjá karácsonyi ajándékként a helybeli szegények közt 500 koronát osztott szét. Szokásos évi mulatságát 1908 február 29-én tartja meg.

A dunaföldvári róm. kath. iskolaszék tagjait 1908. év január 9-én választják meg. A választás iránt nagy az érdeklődés.

A dunaföldvári ifjuság 1907 december 31-én fényes Szilvester-estélyt adott, mely anyagilag is, erkölcsileg is igen jól sikerült.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: A szekszárdi takarékpénztár 20 kor., gróf Széchenyi Sándor Nagydorog 20 kor., gróf Széchenyi Domokos Nagydorog 10 kor., Krón Salamon fia Szekszárd 3 kor., Vilczek Sándor Józsefpusztá 5 kor., Mádi Kovács István Budapest 10 kor., dr. Beöthy Károlyné Szekszárd 15 liter bab, Mehrwerth Ferenc Szekszárd 10 kgr. köleskása, 5 kgr. konyha só, 1/4 kgr. magyar bors, 1/4 kgr. szegfű bors, 1/2 kgr. törött paprika, Eber Mártonné Szekszárd 7 liter borecset, 10 liter bab, 1 fogás foghagyma, Nagy János és neje Szekszárd 2 liter zsír, 2 zsák burgonya, 20 kiló bab Singer Viktor Szekszárd 5 kiló borsó, 5 kiló árpakása, 2 kiló só. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1907 december 30.

Bezerédy Pál s. k.

— **Czigány háboru.** Száraz József, Sánta György, Csonka Márton és Csonka György kistengeliczi lakosok mult hó 26-án valami felett összeszólalkozván, parázs verekedést rendeztek, aminek az lett a vége, hogy Száraz József súlyosan megsérülve maradt a csatatéren.

— **Öngyilkossági kísérlet.** A karácsony másodnapján, december hó 26-án, Boda József faddi lakos öngyilkossági szándékkal felvágta a hasát. Súlyos sérülésével bezárástották a szekszárdi Ferenc-kórházba.

— **Névmagyarosítás.** Adler Dávid paksi születésű, budapesti lakos családi nevét „Török“ re magyarosította.

— **Meglopott korcsmáros.** Karácsony másnapján, Pálfán Schwartz Miksa korcsmárosnál nagy mulatságot rendeztek a falubeliek. Eddig ismeretlen tettesek felhasználva a korcsmáros nagy elfoglaltságát, behatoltak a pinczébe s onnan minden elvihetőt elemeltek. Így az összes élelmi szereket, telt sörös palackokat, sőt egy kis hordó bort is elvittek. A vakmerő tolvajokat nyomozza a csendőrség.

— **Szélhámos cigány.** Kati István sárpilis lakoshoz a mult hó 20-án beállított egy cigány és rábeszélte, hogy menjen vele Parrag községbe, ahol egy néma leánynál sok elátkozott pénz van, amelyet ez nem használhat, de ők olcsón megvehetnék és szerencsések lehetnének. Kati hajlott a kecségető beszédre és el is ment a cigány nyal Parragra, Hol a cigánytelepen levő egyik kunyhóba meg is mutatta a néma

leány és egy nyomoréknak látszó férfi a pénzeszsákokat, amelynek tartalmát 90.000 koronára becsülte Kati uram. Hamar készen voltak az alkuval, 5000 koronáért megvette Kati a zsák pénzt, mivel azonban nem volt nála pénz, csak foglalót adott 50 koronát. Kati a cigánnyal hazajött Sárpilisre, másnap pedig A Szekszárdi Takarékpénztárnál 5000 koronát vett fel, hogy a vételért kifizethesse. Hazafelé utaztukban a jó üzlet feletti örömben jól beboroztak, úgy, hogy Sárpilisre érve Kati Istvánt a bor elnyomta. Ezt az alkalmat felhasználta a cigány és Kati zsebéből kilopván az 5000 koronát, kereket oldott. A tolvajban a csendőrség Jakovics Tivadar majsai baranyamegyei cigányt ismerte fel, akit azonban eddig még elcsipni nem sikerült. Kati uram a gyors meggazdagodás és a bor mámorából kiábrándulva sirva néz a ropogós ezresek után.

— **Malaczlöpások.** Az újév ünnepén szeretne mindenki malaczcsecsenyét ropogatni, de kevésnek adatik meg ez a fenséges élvezet, mert a malacz bizony ezen a vidéken nagyon drága. Bátor egy ismeretlen inyencz úgy segített magán, hogy Kis Károlytól és Tóth Mihálytól 2 drb 3 hetes malaczt ellopott.

— **Lopás.** Schvarcz Gyula paksi divat-áru nagykereskedőnek az üzletben levő záratlan pénzes asztalából körülbelül 1000 korona készpénzt loptak apródonként Herczeg Lajos 15 éves és Herczeg János 20 éves üzleti szolgálk. A lopást úgy követték el, hogy délelben míg az üzlet zárva volt, a házi szolgálka az udvar felől leereszkedett az üzlet alatt levő pinczébe, onnét az üzlethelyiségbe belopódzott és naponként kisebb-nagyobb összeget ellopott. Deczember 27-én jött reá Schvarcz Gyula a lopásra, mivel egy becsomagolt 50 koronás tekeres hiányzott a pénzes asztalból. A tetteseket a paksi csendőrség elfogta és átadta a szekszárdi kir. ügyészségnek. A házi szolgálka szülei pedig kik géderlaki lakosok, orgazdaság miatt feljelentettek.

— **Betörés.** Táczai Tóth István, felsőnyéki lakos szobájának udvar felőli ablakát múlt hó 21-ére virradóra kifeszítették és a szobában levő szekrényből összesen 39 koronát elloptak. A csendőrség a tettest nyomozza.

— **Öngyilkosság.** Hirschl Lipót, miszlai lakos 1907. deczember hó 30-án sógorával, Schvarcz Bernáttal Kistengeliczről, hol eljegyzésen voltak, kocsihoz hazafelé hajtott. Lova részint a sikosság miatt, másrészt mert csökönyös volt, többszörösen megállt, amiért annyira elverte, hogy a ló elesett és lábát eltörte. Ezután, hogy az uton ne maradjanak, Hirschl Schvarcz Bernátot az alsópéli malomhoz küldte segítségért. Mire az vizsgálta, Hirschl elkeseredésében föbbe lötte magát és nyomban meghalt.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamilyen hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Lopás.** Dróth János, kocsolai lakos kárára múlt év deczember 25-től 27-ig terjedő idő alatt 5 zsák buzát, 1 zsák tengerit elloptak. A gyanu Süveges Lajos ellen irányul, akinek lakásáról nyomok vezettek és aki a lopás után buzát és tengerit vitt Dombóvárra eladásra.

FOGORVOS KOVÁCS J.

9-12

vásártér-utezai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközölteik. — Szegényeknek rendel d. e. 8-9-ig és d. u. 1-2-ig.

— **Elverte a cselédjét.** Kovács János öcsényi lakos Farkas János szolgáját múlt hó 24-én falapáttal meg vasvillával úgy elverte, hogy rajta súlyos sérüléseket ejtett.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Tisztújító közgyűlés. A döbröközi polgári olvasókör **Vicze** János elnöke alatt múlt hó 26-án tartotta meg az évi közgyűlését. Az elnöki, pénztárosi és könyvtárosi jelentések után, melyek az olvasókör örvedetes haladásáról tesznek tanúságot, megejtették a tisztújítást. Megválasztották elnökké: **Vicze** Jánost, alelnökké: **Novakovszky** Mátyást, háznagygyá: **Galamos** Jánost, titkárrá: **Herke** Józsefet, pénztárossá, **Márkus** Miklóst; könyvtárossá: **Markovics** Jánost, ellenőrökké: **Gillich** Sebőt és **Ar** Mihályt, választmányi tagokká: **Kovács** György, **Klein** János, **Klein** József, **Kalk** Ferencz, **Balázs** János, **Vicze** György, **Sefesik** József, **Brogli** János, **Moós** Imre, **Felber** György, **Tóth** Mihály és **Szifjártó** Istvánt.

TANÜGYI HIREK.

Államsegélykérvények felszerelése iránt. Értesitem az iskolaszéki elnököket, hogy azon esetben, amikor a tanítók javadalmáról új javadalmi jegyzőkönyv vétetett fel, államsegélykérvényükhöz a 143.639/1907. számú miniszteri rendelet értelmében nemcsak az új, hanem a régi javadalmi jegyzőkönyv is csatolandó. Továbbá, hogy a hitközségi vagyonleltár elmaradhat.

Szekszárd, 1908 január 3.

Tihanyi Domokos,
kjr. tanácsos, tanfelügyelő.

Iskolaszék megalakulása. A koppany-szántói rk. iskolaszék újra alakult. Egyházi elnök: **Maier** Zsigmond, világi elnök: **Kammerer** Ernő dr., jegyző: **Segesdy** Ferencz, gondnok: **Köbli** János lett.

Államsegélykérvények. Tolnavarmegye kir. tanfelügyelője az 1907. évi deczember 11-diki közigazgatási bizottsági ülés után deczember hó 27-én és 29-én összesen 109 államsegélykérvényt referált a főispán, mint közig. bizottsági elnöknek, melyek néhány kivételével a közoktatásügyi miniszterhez partolólag terjesztettek fel. Néhányat hiányos felszerelés miatt vissza kellett utasítani.

Adomány. A „Tolnai Polgári Takarékpénztár” az ottani állami iskolába járó szegény tanulók részére 30 koronát adományozott, melyből 6 tanuló czípővel látott el.

Fizetés felemelés. **Spindlbauer** Anna simontornyai községi óvónő fizetése 600 koronára emeltetett fel.

Az alispánválasztás lovagias ügyei.

Tolnavarmegye alispáni széke betöltésének izgalmas előzményei voltak, amelyek egy pár lovagias ügyet hoztak a felszínre. Így Somogyi Aladár országgyűlési képviselő még e hó 30-án provokáltatta dr. Horváth Gyula és Nagy Emil országgyűlési képviselőkkel Simontsits Elemér alispánt, ki dr. Kramolin Gyulát és dr. Pesthy Pált nevezte meg segédükül.

Somogyi Aladár segédei Budapesten akarták az ügyet befejezni, Simontsits Elemér megbízottai kívánságára azonban tegnap este Szekszárdra érkeztek s a felmerült ügyet az alábbi jegyzőkönyvvel intézték el:

Jegyzőkönyv

felvétellett Szekszárdon, 1908. év január hó 3-án, a Simontsits Elemér, Tolnamegye alispánja és Somogyi Aladár, országgyűlési képviselő közt felmerült becsületbeli ügyben.

Horváth Gyula és Nagy Emil, országgyűlési képviselők Somogyi Aladár ur nevében lovagias elégtételt kérnek a „Közérdek” című lapban 1907 decz. 28-án, Simontsits Elemér ur részéről megjelent „Nyilatkozat”-ban foglalt sértésért.

A közleményben foglalt becsületsértő kitételek kívül felük azt, az előzmények után még azért is sértőnek tekintik, mert Simontsits Elemér ur, a róla elterjedt hírek tekintetében, amelyek Rátkay László ur utján, szerinte Somogyi Aladár urtól eredtek, tőle megbízottak utján magyarázatot kért, ő kijelentette, hogy az állítólagos levélről csakis Döry Pál ur szóbeli közléséből értesült; erre Simontsits ur Döry urtól felvilágosítást kérvén, nevezettnek ellenkező tartalmú válasza után, a Döry és Somogyi urak közt lefolyt párbeszéd tartalmát még csak kétségesnek sem tekintvén, Somogyi Aladár urat kategorikus ítélettel az igazat nem mondó félnek deklarálta. Simontsits Elemér ur ezen eljárását egyéni szavahihetősége tekintetében annál is inkább meg nem okolt sértő jellegűnek tekintik, mert ő teljesen jóhiszeműen járt el s ma is fenntartja azt, hogy a kérdéses tény Döry Pál urtól hallotta és sem azelőtt, sem azóta ezen tényre nézve neki egyéb bizonyítéka nincs, s azontul Simontsits urra nézve a kérdéses ténnyel összefüggőleg semmit sem tud s nem is állít.

Dr. Kramolin Gyula és Pesthy Pál, mint Simontsits Elemér ur megbízottai elismerik, hogy miután felüknek Somogyi ur, az általa elmondott tény forrása tekintetében teljesen őszinte felvilágosítást adott a Döry Pál ur és Somogyi Aladár ur közti párbeszéd tartalma tekintetében, nem szabadott volna önhatalmulag döntenie, de ezt megmagyarázza az a választási izgalom, amelyben akkor élt s az a méltó bosszúság, hogy Somogyi Aladár ur éppen a választási izgalom közepette, becsületére sértő hirt bocsátott világgá. De éppen, miután belátja, hogy az a kérdés, hogy a Döry ur és Somogyi ur közti párbeszéd milyen tartalmú volt, nem általa eldönthető kérdést képez, megbízottai által a fenti „Nyilatkozat”-ban foglalt ama sértő állítást, hogy Somogyi ur nem mondott igazat — visszavonja s ezen kérdést Döry és Somogyi urak közt eldöntendő kérdésnek tekinti.

Tekintettel arra, hogy Simontsits ur beismeri, hogy a választási izgalomban érthető kedélyállapota adja csak azon eljárásnak és kifejezésnek a magyarázatát, amelyet Somogyi ur méltán sértőnek talál s tekintettel arra, hogy Simontsits ur a sértő állítást visszavonta, Somogyi ur nevében a megbízottak annál is inkább sajnálatukat fejezik ki afelett, hogy felük Simontsits Elemér urra nézve a kérdéses tény — ámbár jóhiszeműen — állította, mert elismerik, hogy felüknek se szabadott volna, állítása szerint is, egyszerű hallásra Simontsits urról oly súlyos dolgot világgá bocsátani és kijelentik, hogy felük sem a multban, sem azóta, a Döry-féle közlésen kívül semmit sem tud, nem is állít, ami Simontsits urra nézve a legtávolabbról is sértő lenne és lehetne.

Simontsits Elemér ur megbízottai felük nevében ezt tudomásul veszik s felük nevében szintén sajnálatukat fejezik ki a felett, hogy Simontsits Elemér ur a Döry és Somogyi urak között felmerült ellentétben döntésbe bocsátkozott, s ennek következtében Somogyi urat becsületében megsértette.

Mindkét fél megbízottai megállapítják, hogy a mi kölcsönös sértések a felek között megestek, ezen kijelentések által a lovagias felfogás szerint elintéztettek tekintendők, s így a felmerült ügyet szabályszerűen befeje-

„DELICIA” CUKRÁSZDA

Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények

Bonbonok

Likörök

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

zettnek kimondják, s ezen jegyzőkönyvet aláírásaikkal ellátva, mindkét félnek egy-egy hiteles példányban kiadják.

Kmft.

Horváth Gyula s. k. **Dr. Kramolin Gyula** s. k.
Nagy Emil s. k. **Dr. Pesthy Pál** s. k.
mint Somogyi Aladár ur mint Simontsits Elemér ur megbízottai.

Ezzel ez az ügy be van fejezve. Döry Pál főispán és Somogyi Aladár ügye azonban most van elintézés alatt. Somogyi képviselő ugyanis sértő levelet írt Döry Pál főispánhoz, melynek alapján Döry Pál Budapestre utazott és Somogyit — ki jelenleg Berlinben időzik, Bernrieder János és Döry Ödön segítségével provokáltatta.

MULATSÁGOK.

Könyvnyomdászok Szilveszter-estélye.

Nyomdászaink most is vidám hangulatban, multság keretében váltak meg az ó évtől s lépték át az újesztendő küszöbét. Az estély előtt megnyilvánult érdeklődésből ítélve, nagyobb pártfogásra volt kilátás; mert bizony a „Szekszárd szálló” hatalmas terme csak úgy kongott az ürességtől, oly kevesen voltak.

De jókedélyű nyomdászainkat ez nem keserítette el s mégis reggelig mulattak.

A „Megjött a papa” című monológban Strott Erzsike s Annuska kedvesen játszottak, ugyancsak Pálkás János és Darvas Ferencz is kifogástalanul megállták helyüket; továbbá említést érdemel Heller Mór rövid, de tartalmas prólogiájért.

Műsor után tánczra perdült a fiatalság s fesztelen jókedvének csak a hajnal pirka dása vetett véget.

Jegyeiket megváltották: Gróf Apponyi Géza főispán Hőgyész 5 K, Alapi Salamon Iván 2 K, Bodnár István 3 K, Janosits Károly főjegyző 2 K, Dr. Herczeg Gyula 5 K, Molnár Mór 7 K, Goldzieher Géza Bpest 20 K, Bezerédj Pál 5 K, Ifj. Leopold Lajos 6 K, Schneider János 2 K, Takács Gyula Paks 2 K, Dr. Müller Ferencz 4 K, Dr. Káldi Gyula 4 K, Silberer Adolf Budapest 3 K, Mayer Armin és Társa Bécs 5 K, Müller testvérek Szekszárd 2 K, Mayer János 5 K, Franek János 2 K, Leopold Kornél 6 K, Scholcz Ede Bécs 5 K, Tóth Károly 2 K, Dr. Gulyás József 2 K, Szeghy Sándor 2 K, Rác Pál 4 K, Müller testvérek Budapest 3 K, Kaszás Sándor 6 K, Tóth Gyula 2 K, Béki József 3 K, Dömötör Sándor 4 K, Kaufmann Mátyás 3 K, Almássy Lajos 4-20 K, Gibicz Imre 2 K, Grószbauer Béla 2 K, Laiszky Endre Esztergom 3 K, Czay György Forster pusztá 1 korona.

Felülfizettek: Laufer Béla 1 K, Kiss Jenő 1 K, N. N. 1 K, Démann Jánosné 1 K, Schmalcz Mihály 1 K, Nagy József 1 K, N. N. 50 fillér.

A felülfizetőknek és jegymegváltóknak ezután mond köszönetet a rendezőség.

A multság tiszta jövedelme körülbelül 25 korona, melyből egy rész a szekszárdi népkönyvja javára fordítottatik.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi román. kath. olvasóköri derék műkedvelői élvezetes estét szereztek újév napján az általuk tartott műkedvelői előadásán megjelent nagyszámu közönségnek. A darabok helyes kiválasztása, a gondos rendezés és a szereplők rátermettsége megteremté az eredményt: sok tapsot és a nagytermet zsufolásig megtöltött közönség meglegedését. A műkedvelők *Hel-tai* Jenőnek Karácsonyi versét és *Szoma-házi* Istvánnak Hőfúvását adták elő. Az elsöben *Marton* István, *Varga* Annuska, *Prantner* Imre és mint jó komikus *Falusi* József jeleskedtek, de dicséretes buzgalmat fejtett ki a többi szereplő is, névszerint *Déman* Mariska, *Orbán* Bözsike, *Prantner* Bözsike és *Kovács* János. — A Hőfúvásban kitünő alakítást nyújtott *Hahn* Annus, *Ben-cze* János, *Taksonyi* János, *Uj* János és *Vincze* Imre, aki ügyes mókáival állandó

derültségben tartotta a közönséget. Az előadás bevétele 110 korona volt.

Jótekonyczélú előadás. A faddi kath. ifjusági egyesület december hó 25-én jótekonyczélú színelőadást tartott, melynek jövedelmét a szegény iskolás gyermekek felruházására fordítják. A Betlehemi bakter és Békét hozott a kis Jézus című vallásos irányu színműveket mutatták be az egyesület műkedvelői kerekded, összefágó előadásban és lelkes buzgalommal. A színház telve volt hallgatósággal, mely hangosan adott kifejezést a látottak és hallottak feletti tetszésének. Az előadás tiszta jövedelme 110 K. 60 fillér.

Dalestély. A bátaszéki dalárda folyó évi január 11-én, a polgári kaszinó nagytermében tánczszal egybekötött dalestélyt rendez. Belépő díj személyenkint 1 korona 40 fillér, Családjegy 3 korona. Kezdeté 8 órakor. Műsor: 1. Eredeti magyar dalok. Gaal F. től. 2. Finn dal. A finn dalosok budapesti műsorából. Paczias F. től. 3. Léni meg a három Béni. Humoros magánkar zongorakísérettel, Szentirmay Elemértől. 4. Bortal. Abt F. től.

Szerkesztői üzenetek.

Argus szemü. Három évvel bizony megfiatalítottuk az új alispánt. Aminek oka különben az volt, hogy rendkívüli számunkba az életrajzi adatokat szerkesztőknek egy ezelőtt 3 évvel megirt közleményéből vettük át. Az ilyes tévedés bizony előfordul. Jó azonban, hogy vannak tüzes, Argus szemek s rögtön felfedezik s kijavítatják a hibát. Az alispán tehát 39 éves.

K. y. Cs—r Győr. A kedves, humoros költeményért leghálásabb köszönetünket küldjük. Oly pompás dolog ez, hogy szinte sajnáltuk kinyomatni; fővárosi lap is kapva-kapott volna rajta. De hát nekünk így — jobb!

NYILTTÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatásu, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

Eladó szőlő.

A baktai hegyen levő 1140 □-öles szőlőmet szabad kézből eladom.

Értekezhetni lehet velem

1—3 özv. Mutsenbacher Károlyné.

Magas iskolájú hegedüs

hegedü órákat

ad. — Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséget, hogy

1908. évi jan. hó 1-től kezdve

a vasúthoz vagy vasutról megrendelt kocsii 2 korona, ha a kocsii ki és be vétetik igénybe 2.40 korona, a meg nem rendelt kocsii a vasutról egy személyre 1.20 korona, több személyre 2 koronában állapítottuk meg.

Kézi podgyászok külön nem díjaztatnak. Azonban minden nagyobb podgyászért darabonként 40 fillér fizetendő.

Szekszárd, 1907 december 29-én.

Grünfeld Miksa **Háspell József**
Grósz János
1—3 bérkocsii tulajdonosok.

Kiadó

üzlethelyiség.

A Kaszinó-bazárban egy nagy üzlethelyiség kiadó.

A feltételek megtudhatók a kaszinó igazgatóságánál.

Eladó ház.

Szekszárdon néh. Dr. Hirling Ádám Széchenyi-u. 164. népsz. háza, árvaszéki jóváhagyás mellett, szabadkézből eladó; ugyanott egy **ruganyos kocsii** és **1 pár lószerszám** is eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiskorú gyámjánál

Mayer János

2—3

kereskedőnél.

Eladó.

1 éves mongolicza **tenyészkánok** és **koczák.**

1 másfél éves **muraközi mén-csikó.**

Wilczek Sándor

3—3

József-pusztá.

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Nevezettnek sikerült budapesti összeköttetései révén mindenemű külföldi fákból raktárt berendezni és így a legkényesebb igényeknek is eleget tud tenni. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanonczot keres.**

4—16

Ifjúsági íratok

mélyen leszállított áron

Báter János

könyvkereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

FIGYELEM!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsődrendű szilfa vágott tűzifát, métermázsánként **2 korona 80 fillér**, különként **3 fillér** árban.

Elsődrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyiszintén tatai brikett szén is kapható.

Továbbá minden fajta hasáb és dorong

T Ü Z I F A

jutányos árért kapható saját telepemem, a vasuti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

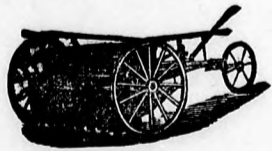
Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 2-10

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

A pécsi országos kiállításon kitüntetve.

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete

Szekszárdon.

Állandó raktár saját készítményű

takaréktűzhelyekben,

továbbá raktáron tart 24-26

vetőgépeket,

szecska- és répvágót, kukorica-morzsolót stb.

Egy benzinmotoros cséplőgarnitúra eladó

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longines Omega, Tawannes Wath Ch, Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtípákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón** eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

órák és ékszerész.

25-52

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szab. dalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkok a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelelt meg: Az ember egészsége ezimű orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 15-52

Faarverés.

A Csapó-tengeliczi erdővágás faállományának árverése január hóban minden hétfőn és csütörtökön folytatva lesz. 2-2

Csapó-tengeliczi gazdaság.

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyészbikák eladók; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez **Kajmád, u. p. Tolna.** 10-10

Ideális arcz-eréme a **zsirtalan DIANA ARCZKENŐCS** nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonyuhává teszi.

Éjjeli használatra a **zsirszerű DIANA ARCZKENŐCS** szeplő, májfolt és mindennemű arctisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 49-49

Csak szakértő mügépezektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtokéletesebb varró és mühimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, **karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetének szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre is.** Varrógépek javítására szakértő műszerészüket bárhova vidékre is kiküldjük.

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépezeknél, varrógép, kerékpár, irógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

28-28